

การจำแนกตำแหน่ง

ชื่อเรื่อง   การจำแนกตำแหน่ง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนจบบทเรียนนี้แล้ว นักศึกษาจะปฏิบัติสิ่งต่อไปนี้ได้

1. บอกความหมายและลักษณะสำคัญของระบบการจำแนกตำแหน่งได้อย่างถูกต้อง
2. บอกขั้นตอนทั้ง 5 ของวิธีการดำเนินการจำแนกตำแหน่งได้
3. บอกความสำคัญและประโยชน์ของการจำแนกตำแหน่งได้
4. ให้นำเหตุผลที่นำระบบจำแนกตำแหน่งมาใช้ในราชการพลเรือนไทยได้
5. อธิบายการจำแนกตำแหน่งตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523 ได้
6. อธิบายวิธีการดำเนินการจำแนกตำแหน่งตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการครูและ พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือนทั้ง 7 ประการได้
7. บอกผลดีและปัญหาของระบบการจำแนกตำแหน่งได้
8. บอกปัญหาของข้าราชการที่เกี่ยวข้องกับระบบการจำแนกตำแหน่งได้

เนื้อหา

การจำแนกตำแหน่ง

ความหมายของการจำแนกตำแหน่ง (Position Classification หรือ P.C.)

การจำแนกตำแหน่ง คือการจำแนกตำแหน่งข้าราชการพลเรือนออกเป็นประเภทเป็นพวก เป็นสาขาต่าง ๆ โดยถือเอาหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่งข้าราชการพลเรือนเป็นหลักในการพิจารณา

ลักษณะสำคัญของระบบการจำแนกตำแหน่ง

1. การกำหนดตำแหน่งยึดถือหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่ง แบ่งเป็นสาขา ไม่มีชั้นยศ ประจำตัวบุคคล
2. รับเงินเดือนตามระดับตำแหน่งในสาขาอาชีพ
3. การบริหารงานบุคคล ยึดถือตำแหน่งเป็นหลัก

วิธีการจำแนกตำแหน่ง

การจำแนกตำแหน่ง มีวิธีการดำเนินการดังนี้

- ขั้นที่ 1 สํารวจตำแหน่งในหน่วยงาน
- ขั้นที่ 2 จำแนกสายงาน
- ขั้นที่ 3 จัดระดับตำแหน่ง
- ขั้นที่ 4 กำหนดมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง
- ขั้นที่ 5 กำหนดตำแหน่งตามระบบจำแนกตำแหน่งในหน่วยงาน

ความสำคัญและประโยชน์ของการจำแนกตำแหน่ง

1. สามารถกำหนดตำแหน่งได้อย่างเหมาะสมที่จะใช้คนที่เหมาะสมกับงาน
2. ชำรุดการได้รับค่าตอบแทนอย่างเป็นธรรม
3. เป็นพื้นฐานที่ดีในการบริหารงานบุคลากร
4. ชำรุดการทราบถึงความก้าวหน้าและอนาคตของตนเอง

การนำระบบจำแนกตำแหน่งมาใช้ในราชการพลเรือนไทย

1. ปัญหาของระบบการกำหนดตำแหน่งที่กำหนดให้ ก.พ. มีอำนาจในการกำหนดตำแหน่ง มีดังนี้
  1. เกิดความล่าช้า
  2. สิ้นเปลืองเวลาและค่าใช้จ่าย
  3. ขาดมาตรฐาน
  4. เป็นภาระของกพ. ตลอด

2. การทดลองใช้ระบบ

- ทดลองใช้ที่ กท. เมื่อ พ.ศ. 2514 และส่วนราชการอื่นๆ อีก 15 แห่ง ผลปรากฏว่าได้ผลดี
- ประกาศใช้ระบบ P.C. ในส่วนราชการต่าง ๆ เมื่อ 6 กุมภาพันธ์ 2518

การจำแนกตำแหน่งตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการครู 2523

1. ตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการครู 2523 มาตรา 4 ข้าราชการพลเรือนของกระทรวงศึกษาทุกคนเป็นข้าราชการครู ตำแหน่งข้าราชการครูมี 3 ประเภทคือ

- ผู้สอน
- ผู้บริหาร
- ผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่ไม่สังกัดโรงเรียน

2. หลักการจำแนกตำแหน่งที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ.

มาตรา 30 และ 31 ของ พ.ร.บ. ครู 2523 ใ้ระบุหลักการจำแนกตำแหน่งไว้ ดังนี้

" มาตรา 31 ตำแหน่งข้าราชการครูตามมาตรา 30 ตำแหน่งใดจะมีในหน่วยงานทางการศึกษาใด จำนวนเท่าใด และต้องใช้คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งอย่างใดให้เป็นไปตามที่ ก.ค. กำหนดโดยให้คำนึงถึงลักษณะหน้าที่และความรับผิดชอบปริมาณและคุณภาพของงาน"

วิธีการจำแนกตำแหน่งตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการครูและ พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน

ตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523 และ พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518 สามารถศึกษาถึงวิธีการดำเนินการ 7 ประการ ดังนี้

1. ขั้นสำรวจตำแหน่ง
2. ขั้นจำแนกสายงาน
3. ขั้นกำหนดระดับตำแหน่ง

4. ชั้นกำหนดมาตรฐานกำหนดค่าแรง
5. ชั้นจัดทำบัญชีกำหนดค่าแรงในส่วนราชการ
6. ชั้นจัดบุคลากรให้ค่าแรง
7. ชั้นประกาศใช้

ผลดีและปัญหาของระบบการจำแนกค่าแรง

ผลดีของระบบการจำแนกค่าแรง

1. ได้คนที่เหมาะสมตรงทำงาน
2. ข้าราชการได้รับค่าตอบแทนที่เป็นธรรม
3. ข้าราชการได้ทำงานเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่
4. ข้าราชการได้รับการยกค่าแรงสูงขึ้น
5. กวบบรรจุแต่งตั้งสะดวกขึ้น
6. การเลื่อนเงินเดือนสะดวกกว่าเดิม
7. ไม่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการบรรจุบ่อย ๆ
8. ทำให้ลดปริมาณของงานและประหยัดเวลาได้มาก

ปัญหาของข้าราชการที่เกี่ยวข้องกับระบบจำแนกค่าแรง

1. มีการร้องเรียนว่ามีการเล่นพรรค
2. เกิดการโยกย้ายทำให้เดือดร้อน
3. ระบบจำแนกค่าแรงมีการขอยุติมาก
4. ทำให้มีการสอบมากขึ้น
5. ข้าราชการรู้สึกว่าการจำแนกค่าแรงส่งเสริมเฉพาะพวกที่มีปริญญา
6. ข้าราชการเห็นว่าเจ้าหน้าที่ กท. ไม่เข้าใจงานของตนทำให้วิเคาะหาค่าแรงผิด ๆ

ตัวอย่างข้อสอบ

คำชี้แจง ตอบคำถามต่อไปนี้สั้น ๆ พอเข้าใจ

1. ในขณะที่ราชการใช้ระบบการกำหนดตำแหน่งตามหน้าที่และความรับผิดชอบหรือการจำแนกตำแหน่ง หรือระบบ P.C. อยากทราบว่าระบบนี้มีลักษณะสำคัญอย่างไร มีผลดีและปัญหาอย่างไรบ้าง
2. การจำแนกตำแหน่งตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523 มีวิธีการอย่างไร